Anbud och accept

Avtalsrätt - Avtal - Anbud och accept - Fullmakt - Ogiltighet och oskälighet

Anbud och acceptmodellen – En översikt

I svensk avtalsrätt regleras hur avtal kommer till stånd i avtalslagen (AvtL). Ett avtal består i huvudsak av ett anbud och en accept, där båda parter genom sina handlingar binder sig till ett gemensamt avtal. Denna modell kallas anbud- och acceptmodellen. Avtalslagen (AvtL) bygger på denna modell, och i §§ 1–9 beskrivs hur parter blir bundna av anbud och accept, samt vilka regler som gäller när någon avviker från de fastställda reglerna. Här går vi igenom dessa paragrafer och vad de innebär.

1 § – Anbud och accept

Den första paragrafen fastslår grunderna för att ett avtal uppkommer genom anbud och accept. Ett anbud är ett erbjudande som är tillräckligt preciserat för att mottagaren, genom att säga ”ja”, ska kunna acceptera det utan vidare förhandling. Anbudsgivaren är bunden till sitt anbud under en viss tid, vilket kallas acceptfrist. När anbudsmottagaren lämnar en accept som överensstämmer med anbudet, uppstår ett bindande avtal. Anbudet är bindande direkt efter att det lämnas, i enlighet med löftesprincipen. Denna princip innebär att anbudsgivaren inte kan dra tillbaka sitt erbjudande under acceptfristen utan att bryta mot lagen.

2 § – Acceptfrist

Acceptfristen är den tidsperiod som anbudsgivaren är bunden av sitt anbud. Om anbudsgivaren har specificerat en tid i anbudet, exempelvis ”svar senast den 10 oktober”, gäller denna tid. Om ingen tid anges gäller en legal acceptfrist som tar hänsyn till vad som är rimligt i den specifika situationen. Den legala acceptfristen inkluderar tiden det tar för meddelandet att nå anbudstagaren, en skälig betänketid, samt tiden för att returnera svaret.

3 § – Muntliga anbud

Muntliga anbud måste accepteras omedelbart om inte anbudsgivaren tillåter betänketid. Denna regel finns för att undvika osäkerhet vid muntliga avtal som sker i realtid, till exempel under telefonsamtal eller direkta möten.

4 § – Sen accept

Om accepten lämnas efter acceptfristens utgång, betraktas den som en sen accept och gäller då som ett nytt anbud. Anbudsgivaren är då inte längre bunden av sitt ursprungliga erbjudande och måste bestämma om de vill acceptera det nya anbudet.

5 § – Avslag av anbud

Om anbudsmottagaren tackar nej till anbudet, upphör det omedelbart att gälla, även om acceptfristen ännu inte har löpt ut. Anbudsgivaren är inte längre bunden och kan inte tvingas hålla fast vid sitt

erbjudande.

6 § – Oren accept

Om anbudsmottagaren accepterar anbudet men med förändringar, betraktas detta som en oren accept. En oren accept fungerar som ett nytt anbud från den ursprungliga acceptgivaren. Anbudsgivaren kan då välja att acceptera eller avslå det nya anbudet.

7 § – Återkallelse av anbud eller accept

En återkallelse av anbud eller accept är möjlig om återkallelsen når mottagaren innan eller samtidigt som mottagaren tar del av anbudet eller accepten. Detta innebär att anbudsgivaren kan ändra sig, så länge återkallelsen är i mottagarens händer innan det ursprungliga meddelandet.

8 § – Anbud utan acceptfrist

Normalt är ett anbud bindande under en viss tidsrymd, en så kallad acceptfrist. I 8 § regleras de fall där anbudet inte har någon tidsgräns alls.

1. Huvudregel

Om anbudsgivaren tydligt säger (eller om omständigheterna visar) att hen inte kräver något svar inom viss tid, blir mottagaren ändå skyldig att svara om anbudsgivaren frågar senare.

Gör mottagaren inte det, ”släcks” anbudet – det kan då inte längre ligga till grund för ett avtal.

2. Passivitet (tystnad)

Huvudregeln i avtalsrätten är att tystnad inte betyder ja.

Anbudsgivaren kan alltså inte ensidigt bestämma att mottagarens passivitet ska räknas som ett godkännande (”negativ avtalsbindning”).

3. Undantag – när tystnad kan få betydelse

Det finns vissa undantag där passivitet ändå kan leda till att avtal anses ha slutits:

- Om parterna har en tidigare relation (”sedvänja/skick och bruk”). Exempel: en kund som regelbundet får hem varor av en näringsidkare och brukar betala för dem.
- Om lag uttryckligen säger det (t.ex. 9 § AvtL, 3 § kommissionslagen, 18–19 §§ lagen om handelsagentur).
- Om mottagaren faktiskt använder det som erbjudits (s.k. realanbud/konkludent handlande). Exempel: man får en bok hemskickad, packar upp den och börjar läsa i den – då har man handlat som om avtal finns.

9 § – Utbud och anbud utan förbindelse (”utan obligo”)

I 9 § regleras meddelanden som ges med reservationen ”utan förbindelse”, ”utan obligo” eller liknande uttryck. Ett sådant meddelande är inte ett anbud, utan ska istället förstås som en uppmaning till mottagaren att själv lämna ett anbud utifrån meddelandets innehåll.

Exempel: Ett företag skickar ut ett brev där de skriver att de kan tänka sig att sälja varor till ett visst pris, men markerar brevet med ”utan förbindelse”. Då är det inte företaget som erbjuder sig att sälja (alltså inget bindande anbud). Istället uppmanas mottagaren att själv lämna ett anbud till företaget

på dessa villkor.

Skillnaden mot ett vanligt anbud är alltså:

1. Vid ett vanligt anbud blir anbudsgivaren direkt bunden om mottagaren accepterar i tid.
2. Vid ett meddelande ”utan obligo” är det mottagaren som först måste lämna ett anbud, och då uppkommer en svarsplikt hos den som skickat meddelandet.

Det betyder att om mottagaren lämnar ett anbud (som svar på uppmaningen) måste den som skickat det första meddelandet svara inom rimlig tid. Gör hen inte det, och förblir tyst, kan hen anses ha accepterat och därmed bli bunden av ett avtal.

Begreppet ”Till handa”

I avtalslagen används begreppet till handa för att beskriva när ett anbud eller en accept har kommit fram till mottagaren. För att ett avtal ska uppstå måste accepten ha nått anbudsgivaren inom acceptfristen. Detta gäller även vid skriftliga meddelanden, där accepten måste vara anbudsgivaren till handa innan fristen löper ut. Till handa betyder inte att mottagaren läst accept, utan att den kommit till rätt adress.

From:
https://juridik.kristiansen.nu/ - **Juridik på gymnasiet**

Permanent link:
https://juridik.kristiansen.nu/doku.php?id=avtalsraett:anbudaccept

Last update: **2025/09/03 09:39**